

BRANDWEER

Aa en Hunze - Assen - Midden-Drenthe - Noordenveld - Tynaarlo

Drenthe

District Noord en Midden

(HANDHAVINGS)BELEID TERUGDRINGEN LOZE BRANDMELDINGEN

in de gemeenten

Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Noordenveld en Tynaarlo

Definitief
juli 2012

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Inleiding	3
1. Handhavingsproces loze meldingen installaties met doormelding naar MKNN	7
1.1 Bepalen maximaal toegestane aantal loze meldingen	
1.2 Stappenplan	
1.3 Hoogte dwangsom	
1.4 Mandatering	
1.5 Aanpak niet-verplichte installaties	
2. Handhavingsproces loze meldingen via PAC	13
Bijlage 1 Voorbeeld brief/formulier vertraging	14
- Aanvraagformulier voor vertraging van het doormelden van brandalarm	
- Brief voor het vastleggen van een vertraging	
Bijlage 2 Voorbeeld brieven loze meldingen via MKNN	16
- Registratieformulier (dat kan dienen als leidraad voor telefonisch gesprek)	
- Brief uitnodiging gesprek	
- Brief met gespreksverslag	
- Brief met voornemen opleggen dwangsom	
- Brief met besluit opleggen dwangsom	
-	
Bijlage 3 Voorbeeld brieven loze meldingen via PAC	24
- Brief aan eigenaar	
- Vragenlijst	
- Brief aan PAC	

VOORWOORD

Het terugdringen van loze meldingen en daardoor nodeloze uitrukken van de brandweer is één van de speerpunten van de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR). Met het nieuwe Bouwbesluit dat in 2012 in werking is getreden, is bij een aantal gebruiksfuncties de verplichte, rechtstreekse doormelding van de brandmeldinstallatie geschrapt. Dit neemt niet weg dat ook onder het regime van de nieuwe bouwregelgeving er gebouwen blijven die vanwege het risico een rechtstreekse doormelding moeten hebben.

Naast een (mogelijke) reductie die tot stand wordt gebracht door de gewijzigde bouwregelgeving wordt door de NVBR een verdere reductie van het aantal loze meldingen nagestreefd. Hiervoor is in 2012 het project STOOM (Structureel Terugdringen Ongewenste en Onechte Meldingen) gestart, dat de opvolger is van het in 2011 afgesloten project NUT (Nodeloze Uitrukken Terugdringen). Een van de conclusies van het project NUT is dat - naast allerlei nog te ontwikkelen onconventionele manieren - het (conventionele) handhaven van de maximale toegestane aantallen loze meldingen per brandmeldinstallatie per jaar zeer belangrijk is om het aantal loze meldingen terug te dringen. Uit de praktijk blijkt dat handhaven loont, maar ook dat daarvoor een flinke en langdurige inspanning nodig is.

In alle vijf gemeenten van het brandweerdistrict Noord en Midden Drenthe is de afgelopen jaren in meer of mindere mate aandacht besteed aan het terugdringen van het aantal loze brandmeldingen.

Tegelijkertijd is geconstateerd dat het handhavingsbeleid met betrekking tot het terugdringen van het aantal loze brandmeldingen in de vijf gemeenten verschillend is en het huidige handhavingsbeleid in een aantal gemeenten enigszins gedateerd is en niet meer voldoet aan huidige (wettelijke) standaarden. Bovendien zijn in een aantal gemeenten in het huidige handhavingsbeleid keuzes gemaakt die in de uitvoering niet handig te hanteren zijn.

Door de komst van het Bouwbesluit 2012 moet elke gemeente zijn handhavingsbeleid actualiseren. Daarmee is het een uitgelezen kans om in alle vijf gemeenten van het brandweerdistrict Noord en Midden Drenthe nieuw en zoveel mogelijk uniform handhavingsbeleid vast te stellen.

Omdat gemeenten bevoegd gezag zijn bij het handhaven van regels uit het Bouwbesluit 2012, is hetgeen in deze notitie staat een advies aan gemeenten dat zij kunnen gebruiken bij het terugdringen van loze meldingen. Vanzelfsprekend is bij de totstandkoming van deze notitie gebruik gemaakt van de deskundigheid van (juridisch) medewerkers uit de diverse gemeenten.

INLEIDING

Om de brandveiligheid in gebouwen met een verhoogde kans op (ongevallen bij) brand te vergroten, moet in bepaalde categorieën gebouwen een brandmeldinstallatie aanwezig zijn die brandmeldingen rechtstreeks doormeldt naar de alarmcentrale van de brandweer.

In het Bouwbesluit 2012, artikel 6.20 is de verplichting voor het rechtstreeks doormelden van automatische brandmeldingen opgenomen voor de volgende categorieën gebouwen:

- Zorgclusterwoning voor 24-uurs zorg in een woongebouw;
- Groepszorgwoning voor 24-uurs zorg;
- Kinderopvang voor kinderen jonger dan 4 jaar (hoogte van een vloer > 1,5 m én meer dan 6 opstelplaatsen voor bedden voor kinderen);
- Celfunctie;
- Gezondheidszorgfunctie met bedgebied;
- Gezondheidszorgfunctie (hoogte van een vloer > 50 m);
- Logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw zonder 24-uurs bewaking (hoogte van een vloer > 1,5 m).

De verplichting voor het rechtstreeks doormelden van automatische brandmeldingen kan ook de uitkomst zijn van een beroep op artikel 1.3 Gelijkwaardigheidsbepaling van het Bouwbesluit 2012. Eveneens kan het een gevolg zijn van andere regelgeving dan het Bouwbesluit 2012, bijvoorbeeld, milieuregelgeving of de Archiefwet 1995.

Probleemstelling

Het rechtstreeks doormelden van brandmeldingen naar de alarmcentrale van de brandweer levert een verhoging van de brandveiligheid op. De keerzijde van dit systeem is gelegen in het feit dat 95% van de brandmeldingen die rechtstreeks worden doorgemeld achteraf loos blijken te zijn. Uit cijfers afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek kan geconstateerd worden dat in 2008 in Nederland de brandweer 55.000 keer nodeloos is uitgerukt. Ongeveer 50% van de uitrukken van de brandweer is voor wat achteraf blijkt een loze brandmelding.

In onderstaande tabel wordt een beeld geschetst van de omvang van de problematiek in de vijf gemeenten van het brandweerdistrict Noord en Midden Drenthe.

	Aantal uitrukken		Aantal loze meldingen		Percentage loze brandmeldingen van totaal aantal uitrukken		Aantal gebouwen met een brandmeldinstallatie met doormelding naar MKNN	Gemiddeld aantal loze meldingen per gebouw met een brandmeldinstallatie met doormelding naar MKNN	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011		2010	2011
Aa en Hunze	229	311	142	152	62 %	49 %	75	1,9	2,0
Assen	600	628	230	256	38 %	40 %	198	1,2	1,3
Midden-Drenthe	451	394	116	90	28 %	23 %	50	2,3	1,8
Noordenveld	246	258	119	133	48 %	51 %	75	1,6	1,8
Tynaarlo	347	270	156	134	45 %	50 %	91	1,7	1,5

Loze brandmeldingen zijn om meerdere redenen niet wenselijk. Loze meldingen:

- brengen onnodige kosten met zich mee in de vorm van vergoedingen voor brandweerpersoneel en materiaalkosten;
- leveren ontoelaatbare veiligheidsrisico's op doordat brandweervoertuigen onnodig met zwaailamp en sirene rijden;

- doen afbreuk aan de motivatie van brandweervrijwilligers en werkgevers om vrijwilligers beschikbaar te stellen;
- doen afbreuk aan de paraatheid voor echte incidenten;
- leiden tot minder alertheid van burgers met als gevolg een niet optimale reactie in het geval er wel daadwerkelijk brand is.

In het Bouwbesluit 2012 is ervoor gekozen om het aantal categorieën gebouwen waarin een brandmeldinstallatie aanwezig moet zijn mét verplichte doormelding naar de alarmcentrale van de brandweer drastisch te verlagen. Om kostentechnische redenen zullen veel gebouweigenaren, die niet meer verplicht een brandmeldinstallatie hoeven te hebben of niet meer verplicht zijn om hun installatie door te melden naar de alarmcentrale van de brandweer, er voor kiezen hun installatie door te melden naar een particuliere alarmcentrale (PAC). Omdat PAC's veelal de bij hun binnenkomende brandmeldingen ongeverifieerd doorgeven aan de brandweer, zal het aantal loze meldingen niet afnemen. Het tegengaan van loze meldingen afkomstig van PAC's vraagt echter wel om andere (handhavings)instrumenten.

Oorzaken van loze brandmeldingen

Loze brandmeldingen kunnen onderverdeeld worden in twee soorten

Onechte brandmelding:

een brandmelding die niet het gevolg is van een brand, of op brand lijkende verschijnselen.

Ongewenste brandmelding¹:

een brandmelding veroorzaakt door de aanwezigheid van op brand lijkende verschijnselen, die niet het gevolg zijn van brand.

Voorbeelden van onechte brandmeldingen zijn: stoom/douche/waterkoker, beschadiging, atmosferische invloeden, vervuilde melder, opwervend stof en lijmwerkzaamheden.

Voorbeelden van ongewenste brandmeldingen zijn: roken, bakken en braden, flamberen, uitlaatgassen, laswerkzaamheden, soldeerwerkzaamheden en met kwade opzet activeren van een handbrandmelder.

Oplossingen en oplossingsrichtingen voor het tegengaan van loze meldingen

De oplossingen en oplossingsrichtingen voor het probleem hoe het grote aantal loze brandmeldingen terug gedrongen kan worden (en voor zover ze liggen in de invloedssfeer van de (lokale) brandweer/gemeente), zijn onder te verdelen in de volgende drie punten:

1. Voorlichting en educatie;
2. Risico-differentiatie;
3. Kwaliteitseisen en het inzetten van (bestuursrechtelijke) handhavingsinstrumenten

Ad. 1 Voorlichting en educatie

Veel loze meldingen komen voort uit onwetendheid over de werking van de brandmeldinstallatie bij de gebruikers en een relatief laag bewustzijn van de problemen die loze meldingen met zich mee brengen. Dit blijkt onder andere uit het hoge percentage loze meldingen dat veroorzaakt wordt door (las)werkzaamheden, roken en koken (stoomvorming)

¹ Tussen ongewenste en echte brandmeldingen zit een grijs gebied. Een aangebakken pan met vet is een veelkomende oorzaak van een ongewenste brandmelding. Echter, bij niet tijdig ingrijpen kan er wel echt brand ontstaan.

in de nabijheid van een rookmelder. Dit betekent dat de brandweer – daar waar het een rol heeft in het proces van ontwerpen, aanleggen en beheren – een proactieve(re) houding moet aannemen. Bijvoorbeeld, bij het goedkeuren van een Programma van eisen moet de brandweer niet alleen toetsen of het Programma van eisen aan de regels voldoet, maar ook investeren in het verhogen van het risicobewustzijn door actief contacten te leggen met de installateur en/of gebouwweigenaar.

Ad. 2 Risico differentiatie

Vertraging in de doormelding is een mogelijkheid om ongewenste opkomsten bij loze meldingen te voorkomen. Dit betekent echter ook dat, bij het invoeren van een vertraging in de doormelding, ook een vertraging in het melden van echte branden optreedt. Of dit, vanuit veiligheidsoogpunt, acceptabel is hangt primair af van het gegeven of het gaat om een brandmeldinstallatie met verplichte of niet-verplichte doormelding. In het laatste geval is het toepassen van een vertraging altijd mogelijk en derhalve geen issue.

Bij de afweging of in een brandmeldinstallatie met een verplichte doormelding een vertraging kan worden toegestaan, moet niet uit het oog verloren worden dat, door toepassing hiervan, als gevolg van een te laat arriveren van de brandweer nooit slachtoffers mogen vallen en/of grote materiële schade mag ontstaan. De Memorie van toelichting op het Bouwbesluit 2012 geeft duidelijk aan dat een vertraging niet gewenst is, tenzij toegestaan in een gelijkwaardigheidsbesluit.

Afwegingsfactoren om een vertraging wel/niet toe te staan zijn:

- de bouwkundige staat van het bouwwerk;
- de toestand waarin aanwezige personen zich bevinden (waken of slapen);
- de mate van zelfredzaamheid van de aanwezige personen;
- de omvang en kwaliteit van de brandmeldinstallatie;
- de omvang en kwaliteit bedrijfshulpverlening;
- de wettelijke grondslag van de brandmeldinstallatie (wel/niet aanwezig in het kader van een gelijkwaardige oplossing).

Indien na een uitgebreide afweging wordt besloten een vertraging toe te staan, mag de vertraging de directe doormelding van de handbrandmelders nooit beïnvloeden.

In die gevallen dat een vertraging kan worden toegestaan is de (totale) vertragingstijd van de doormelding van de automatische brandmelding naar de MKNN in principe maximaal 3 minuten² waarvan 1 minuut acceptatietijd.

Als in het Programma van eisen van een brandmeldinstallatie geen afspraken zijn gemaakt met betrekking tot een vertraging, dan kan deze alsnog worden aangevraagd cq vastgelegd met behulp van het formulier cq de brief uit bijlage 1.

Ad. 3 Kwaliteitseisen en het inzetten van (bestuursrechtelijke) handhavingsinstrumenten

Eind jaren negentig is de overheid gestart met het stellen van (meer) regels en kwaliteitseisen waaraan (het beheer van) een brandmeldinstallatie moet voldoen. Regels en kwaliteitseisen waaraan brandmeldinstallaties moeten voldoen staan met name in het Bouwbesluit 2012 en in de (via de Regeling Bouwbesluit 2012) door het Bouwbesluit 2012 aangestuurde normen

² Alleen in uitzonderlijke – goed gemotiveerde gevallen – kan de vertragingstijd groter dan 3 minuten zijn. Bijvoorbeeld, bij aanwezigheid van een eigen bedrijfsbrandweer.

NEN 2535 (2009) en NEN 2654-1 (2002). De NEN 2535 stelt regels over de aanleg en kwaliteit en de NEN 2654 over het onderhoud en beheer van brandmeldinstallaties.

In onderstaande tabel is door middel van een korte beschrijving van acht mogelijke overtredingen inzichtelijk gemaakt aan welke regels en kwaliteitseisen een brandmeldinstallatie moet voldoen.

	Artikel Bouwbesluit 2012	NEN 2535	NEN 2654	Overtreding
1	6.20 lid 1	x	-	teveel onechte of ongewenste meldingen
2	6.20 lid 1	x	-	staat van installatie niet in orde
3	6.20 lid 6	-	-	geen inspectie-certificaat
4	6.20 lid 7	-	x	geen onderhoudscontract (als inspectie-certificaat niet vereist is)
5	6.20 lid 7	-	x	onvoldoende (deskundig) onderhoud
6	6.20 lid 8	-	x	geen beheerder/opgeleid persoon
7	6.20 lid 8	-	x	geen (bijgehouden) logboek
8	6.23 lid 6	-	-	geen ontruimingsplan

De in bovenstaande tabel genoemde overtredingen 2 t/m 8 kunnen indirect invloed hebben op het aantal loze brandmeldingen. Het tegengaan van deze overtredingen moet dan ook zeker een plaats hebben in het gemeentelijke WABO-handhavingsbeleid cq gemeentelijke integrale toezichtsprotocollen.

Het tegengaan van loze meldingen is echter het meest effectief als er ‘apart’ handhavingsbeleid is gericht op naleving van het in een gebouw maximaal toegestane aantal loze meldingen per jaar (overtreding 1 uit bovenstaande tabel). In het volgende hoofdstuk is een model handhavingsproces beschreven gericht op naleving van het maximaal toegestane aantal loze meldingen. Dit model handhavingsproces, inclusief standaardbrieven, is tot stand gekomen door het beste van de in de vijf gemeenten van het brandweerdistrict Noord en Midden Drenthe gebruikte processen en brieven te combineren. Eveneens is gebruik gemaakt van de *Handreiking terugdringen nodeloze brandmeldingen* (NVBR, 2011).

Het tegengaan van loze meldingen in bouwwerken met een niet-verplichte brandmeldinstallatie met doormelding via een PAC kan niet via een bestuursrechtelijke procedure. Kostenverhaal is evenmin mogelijk. De Wet op de veiligheidsregio's legt de brandweer een zorgplicht op omtrent het voorkomen, bestrijden en beperken van brand en al wat daarmee samenhangt. De wetgever heeft welbewust kostenverhaal van deze kerntaak onmogelijk gemaakt. Jurisprudentie bevestigt dit. Ook de Hoge Raad geeft eveneens aan dat privaatrechtelijk kostenverhaal uit een publiekrechtelijke taak onaanvaardbaar is.

In Hoofdstuk 2 wordt beschreven welke (beperkte) mogelijkheden er op dit moment wél zijn. In het kader van het project STOOM zal de komende jaren - samen met de rijksoverheid en de branche-organisaties van particuliere alarmcentrales - gezocht worden naar oplossingen om het aantal loze meldingen dat via particuliere alarmcentrales binnenkomt te verminderen.

1. HANDHAVINGSPROCES LOZE MELDINGEN MET DOORMELDING NAAR MKNN

1.1 Bepalen maximaal toegestane aantal loze meldingen

In onderstaande tabel is per gebouwfunctie aangegeven welke prestatie-eis van toepassing is voor het toegestane aantal loze meldingen van een brandmeldinstallatie per 100 puntmelders per jaar. Hierbij is:

- een optische melder, een thermische melder of een multi-sensormelder gelijk aan één melder;
- een lineaire rookmelder gelijk aan tien melders;
- ieder aanzuigpunt van een aspiratiemelder gelijk aan één melder;
- een vlammenmelder gelijk aan vijf melders;
- een handbrandmelder gelijk aan één melder.

Een zeker percentageodeloze meldingen wordt dus geaccepteerd.

Maximaal toegestaan aantal loze meldingen per gebouwsoort op basis van NEN 2535 ³ (2009)				
Soort gebouw	risicoklasse	Maximaal toegestane aantal ongewenste meldingen (per jaar)	Maximaal toegestane aantal onechte meldingen (per jaar)	Maximaal toegestane aantal onechte en ongewenste meldingen per jaar
Woonfunctie	C	1,05	0,45	1,5
Bijeenkomstfunctie	B	0,70	0,30	1,0
Bijeenkomstfunctie voor de opvang van kinderen jonger dan vier jaar	C	1,05	0,45	1,5
Celfunctie	C	1,05	0,45	1,5
Gezondheidszorgfunctie	C	1,05	0,45	1,5
Industriefunctie	B	0,70	0,30	1,0
Kantoorfunctie	A	0,35	0,15	0,5
Logiesfunctie	C	1,05	0,45	1,5
Onderwijsfunctie	A	0,35	0,15	0,5
Sportfunctie	B	0,70	0,30	1,0
Winkelfunctie	B	0,70	0,30	1,0
Overige gebruiksfunctie en bouwwerken geen gebouw zijnde				Door bevoegde autoriteit te bepalen

Voordat gestart kan worden met het handhavingsproces moet voor alle gebouwen met een brandmeldinstallatie met een doormelding naar de MKNN - op basis van bovenstaande tabel - berekend worden wat het maximaal toelaatbare aantal onechte en ongewenste meldingen mag zijn. Om pragmatische reden is het handig om het toelaatbare aantal onechte en toelaatbare aantal ongewenste meldingen ‘samen te voegen’ en vervolgens ‘af te ronden naar boven’. Door dit ‘afronden naar boven’ wordt voorkomen dat de houder van een brandmeldinstallatie – als gevolg van het ‘samenvoegen’ van ongewenste en onechte meldingen – benadeeld wordt.

Object Naam	Object Adres	Object postcode	Object telefoon	Object Plaats	Gemeente	Verplichte doormelding ja / nee	Gecertificeerd ? ja / nee	Jaar waarin laatste certificaat is ontvangen	Vertragingstijd (minuten)	Vertragingstijd vastgelegd?	Risicoklasse (ABC)	Aantal rookmelders (rm)	Maximaal toegestane aantal loze meldingen - niet afgerond	Maatgevend toegestane aantal loze meldingen - afgerond	bijzonderheden
Hotel Voorbeeld	Fictiefstraat 12	3300EL	0592-34588	Vries	Tynaarlo	ja	ja	2010	3	ja	C	85	1,28	2	geen

³ Voor bestaande gebouwen wordt nog de (oude) NEN 2535 uit 1996 aangestuurd. In deze norm uit 1996 is nog bepaald dat de in de tabel aangegeven prestatie-eis niet alleen geldt per 100 puntmelders per jaar maar ook per 5000 m² bewaakte vloeroppervlakte per jaar. Dit betekent dat in principe voor bestaande gebouwen de berekening van het maximaal toegestane aantal loze meldingen tweemaal gemaakt moet worden: eenmaal op basis van het bewaakt vloeroppervlakte en eenmaal op basis van het aantal puntmelders. Het laagste geval is vervolgens maatgevend.

1.2 Stappenplan

Hieronder wordt in hoofdlijnen het stappenplan beschreven als zich een loze brandmelding voordoet. Onderstaande stappenplan is van kracht met ingang van 01-01-2013. Vooruitlopend op dit nieuwe stappenplan ontvangt elk bedrijf met een aansluiting op MKNN een brief met achtergrondinformatie e.d.

1. De brandweer wordt gealarmeerd voor – wat achteraf blijkt – een loze brandmelding te zijn⁴.
2. *Op de eerstvolgende werkdag na de loze melding heeft een medewerker telefonisch contact met het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen. Leidraad voor dit gesprek zijn de vragen op het registratieformulier.*
3. Inclusief deze loze melding is het totaal aantal loze meldingen in dit kalenderjaar:
 - a. minder dan de helft van het afgeronde maatgevende toegestane aantal loze meldingen.
geen verdere actie
 - b. meer dan de helft van het afgeronde maatgevende toegestane aantal loze meldingen, maar het afgeronde maatgevende toegestane aantal loze meldingen is nog niet bereikt.
 - *het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen wordt schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek om de problematiek van loze meldingen te bespreken en gezamenlijk naar oplossingen te zoeken.*
 - *van het gesprek wordt een gespreksverslag gemaakt dat wordt opgestuurd naar het bedrijf.*
 - c. meer dan het afgeronde maatgevende toegestane aantal loze meldingen.
 - *het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen krijgt een brief met het voornemen een dwangsom op te leggen en een uitnodiging om een zienswijze kenbaar te maken.*
 - *het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen krijgt een brief met het besluit dat een dwangsom wordt opgelegd (tenzij de zienswijze een ander besluit rechtvaardigt). In deze brief wordt tevens gewezen op de bezwaarmogelijkheid*
4. De brandweer wordt (opnieuw) gealarmeerd voor – wat achteraf blijkt – een loze brandmelding te zijn.
5. *Op de eerstvolgende werkdag na de loze melding heeft een medewerker telefonisch contact met het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen. Leidraad voor dit gesprek zijn vragen op het registratieformulier.*
6. Inclusief deze loze melding is het totaal aantal loze meldingen in dit kalenderjaar:
 - a. minder dan de helft van het afgeronde maatgevende toegestane aantal loze meldingen.
geen verdere actie
 - b. meer dan de helft van het afgeronde maatgevende toegestane aantal loze meldingen, maar het afgeronde maatgevende toegestane aantal loze meldingen is nog niet bereikt.
 - *het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen wordt schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek om de problematiek van loze meldingen te bespreken en gezamenlijk naar oplossingen te zoeken.*
 - *van het gesprek wordt een gespreksverslag gemaakt dat wordt opgestuurd naar het bedrijf.*
 - c1. meer dan het afgeronde maatgevende toegestane aantal loze meldingen (en stap 3c is nog niet gezet).
 - *het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen krijgt een brief met het voornemen een dwangsom op te leggen en een uitnodiging om een zienswijze kenbaar te maken.*
 - *het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen krijgt een brief met het besluit dat een dwangsom wordt opgelegd (tenzij de zienswijze een ander besluit rechtvaardigt). In deze brief wordt tevens gewezen op de bezwaarmogelijkheid*

⁴ In het Brandweerdistrict Noord en Midden Drenthe is afgesproken dat een TS niet standaard doorrijdt na intrekking van een automatische brandmelding en dat niet een standaard registratieformulier wordt ingevuld door de bevelvoerder. Uitgezonderd die situaties dat er met betrekking tot een bepaald gebouw gedurende een bepaalde periode andere afspraken zijn gemaakt. De (bevelvoerder van een) TS heeft altijd de vrijheid om in voorkomende gevallen toch (met prioriteit 2) door te rijden nadat de automatische brandmelding is ingetrokken, bijvoorbeeld als hij al bijna ter plaatse is. Treft een bevelvoerder naar aanleiding van een automatische brandmelding bijzonderheden aan, dan kan hij de centralist vragen hiervan melding te maken in Safety Portal, of het cluster Risicobeheersing een mail te sturen (of de eerstvolgende werkdag) te bellen.

- c2. meer dan het afgeronde maatgevende toegestane aantal loze meldingen (en stap 3c is al wel gezet).
- *het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen krijgt een brief met de mededeling dat de dwangsom verbeurd is en dat het bedrag binnen 6 weken betaald moet worden. Idealiter wordt de nota direct bijgevoegd. Als dit niet mogelijk is dan de nota separaat opsturen.*
 - *als de dwangsom niet binnen 6 weken betaald is, krijgt het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen een vooraankondiging invorderingsbesluit en een uitnodiging om een zienswijze kenbaar te maken.*
 - *als het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen gehoord wil worden, dan wordt van dit gesprek een gespreksverslag gemaakt dat wordt opgestuurd naar het bedrijf.*
 - *Als de dwangsom niet binnen de gestelde termijn in de brief met vooraankondiging invorderingsbesluit betaald is, krijgt het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen een brief met een invorderingsbesluit. In deze brief wordt tevens gewezen op de bezwaarmogelijkheid.*
 - *Als de dwangsom niet binnen de gestelde termijn in de brief met invorderingsbesluit betaald is, krijgt het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen een brief met een aanmaning. Als na de aanmaning nog niet betaald wordt, kan het verschuldigde bedrag bij dwangbevel worden ingevorderd.*
7. De brandweer wordt (opnieuw) gealarmeerd voor – wat achteraf blijkt – een loze brandmelding te zijn.
8. *Op de eerstvolgende werkdag na de loze melding heeft een medewerker telefonisch contact met het bedrijf waar de loze melding vandaan is gekomen. Leidraad voor dit gesprek zijn de vragen op het registratieformulier.*
9. zie 6.
10. *Aan het einde van een kalenderjaar moet de 'teller weer op 0' en moet bij een alarmering voor – wat achteraf blijkt een loze brandmelding te zijn, weer gestart worden met stap 1.*
11. *Elk bedrijf krijgt in januari van een kalenderjaar schriftelijk terugkoppeling van het totaal aantal loze meldingen in het voorafgaande jaar.*

In een, bijvoorbeeld, Excell-bestand moeten de nodige gegevens per gebouw bijgehouden worden, zodanig dat de stand van zaken per gebouw eenvoudig inzichtelijk is en informatie voor rapportages eenvoudig te genereren is.

In bijlage 2 staan de volgende voorbeeldbrieven die bij bovenstaande processtappen horen⁵: registratieformulier, uitnodiging gesprek, gespreksverslag, voornemen opleggen dwangsom en besluit opleggen dwangsom.

1.3 Hoogte dwangsom

Het opleggen van een last onder dwangsom heeft tot doel het ongedaan maken van een overtreding of het voorkomen van verdere overtredingen (artikel 5:32, vijfde lid Awb). Een maatstaf bij het bepalen van de hoogte van een dwangsom kan (onder meer) zijn het geschatte financiële voordeel dat de overtreding oplevert. Een reeds behaald financieel voordeel mag geen rol spelen bij de bepaling van de hoogte van de dwangsom. Het vastgestelde bedrag dient in een redelijke verhouding te staan tot de zwaarte van het geschonden belang en de beoogde werking van de dwangsomoplegging.

Een korte belronde langs een aantal gemeenten leert dat bij loze brandmeldingen dwangsommen worden gehanteerd tussen de € 300,- en € 2000,-. Een veel gebruikt bedrag is € 500,-. Ook omdat € 500,- ongeveer de (totale) kosten van een brandweertuitruk zijn, is het redelijk in de gemeenten in het brandweerdistrict Noord en Midden Drenthe bij het overtreden

⁵ Van de brieven die gebruikt kunnen worden voor het invorderingstraject zijn geen standaarden gemaakt. Hiervoor geldt veelal dat maatwerk nodig is.

van het maximaal toelaatbare aantal loze meldingen te werken met een dwangsom van € 500,- per overtreding (met een maximum van € 15.000,-).

1.4 Mandatering

Het opleggen van een last onder dwangsom is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders en is ontleend aan artikel 125 Gemeentewet in samenhang met artikel 5:32 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht. Deze bevoegdheid is in de meeste gemeenten van het Brandweerdistrict Noord en Midden Drenthe gemandateerd aan een leidinggevende of coördinator van de desbetreffende gemeente. Voor het houden van toezicht op de naleving van art. 6.20 Bouwbesluit 2012 zijn medewerkers aangewezen die in dienst zijn van de betreffende gemeente, maar werkzaam zijn in het Brandweerdistrict Noord en Midden Drenthe. Door de regionalisering van de brandweer per 1 januari 2014 kan het wenselijk cq. noodzakelijk zijn de mandatering en het aanwijsbesluit van toezichthouders op termijn te herzien.

1.5 Aanpak niet-verplichte installaties

In Drenthe is het mogelijk dat ook gebouwen zonder verplichte doormelding toch aangesloten zijn op de alarmcentrale van de brandweer. Voorwaarde is dat de betreffende installatie - net als verplicht aangesloten installaties - voorzien is van een inspectie-certificaat. Dit betekent dat aan deze installaties dezelfde kwaliteitseisen gesteld worden als aan verplichte installaties, bijvoorbeeld met betrekking tot het maximaal toegestane aantal loze brandmeldingen.

Echter, de grondslag is anders en daardoor ook de instrumenten voor handhaving. Er is nu geen sprake van een overtreding maar van wanprestatie. Complicerende factor is dat er sprake is van een privaatrechtelijke overeenkomst tussen een gebouweigenaar en de alarmcentrale van de brandweer, maar dat met name de lokale brandweerpost last heeft van een eventuele wanprestatie.

Bij een loze brandmelding afkomstig van een niet-verplicht op de alarmcentrale van de brandweer aangesloten installatie, kan door de gemeente derhalve alleen gebruik gemaakt worden van de stappen 2, 3a en 3b uit het hierboven beschreven stappenplan. Oplossingsrichtingen voor het tegengaan van loze meldingen die in het gesprek met het betreffende bedrijf ter sprake kunnen komen zijn:

- stoppen met het doormelden van brandmeldingen aan de alarmcentrale van de brandweer;
- het toepassen van een (grotere) doormeldvertraging.

2. HANDHAVINGSPROCES LOZE MELDINGEN VIA PAC

De enige (theoretische) sanctiemogelijkheid om loze meldingen tegen te gaan die via een PAC bij de brandweer binnenkomen is op basis van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek. Bij recidive is het mogelijk om op grond van onrechtmatige daad de kosten op deze recidivist te verhalen. Een gang naar de civiele rechter kan dan uiteindelijk nodig zijn. Het moet hier dan handelen om één en dezelfde overtreder (PAC) die stelselmatig brandmeldingen doorgeeft die achteraf loos blijken te zijn. De betreffende PAC moet tevens meerdere malen verzocht zijn om verbeteringen in hun werkwijze door te voeren c.q. advies gekregen hebben hoe loze meldingen voorkomen kunnen worden. In de praktijk is bovenstaande niet reëel. Wel kan door voorlichting en het sturen van informerende brieven getracht worden PAC zover te krijgen dat ze alleen maar geverifieerde meldingen doorgeven.

De procedure ziet er als volgt uit:

